

og fyldige Erfaringer som vore Nabolande. Jeg tror endogsaa at turde sige, at adskillige af vore Privatskoler har erhvervet Ry i Udlandet, og jeg tror ingenlunde, vi havde erhvervet dette Ry, dersom det havde været Statsskoler. Hvis de danske Folkehøjskoler havde været Statsskoler med Lærere kaldede af Regeringen, havde de ikke opnaaet det Ry, som de virkelig har nydt i Udlandet.

Hvad Lønningernes Størrelse angaar, har jeg ikke ytret noget om, at de her foreslaaede Lønninger er for høje. Det kunde endogsaa være, at der ved Privatskoler ydes højere Løn. Men det er Princippet, jeg er imod, at Staten skal overtage Garantien. Det vanskelige er, som jeg før bemærkede, at komme af med en Lærer, som ikke er sin Plads fuldt voksen. En Lærer kan være ganske overordentlig dygtig, have de mest udmærkede Eksaminer og dog ikke forstaa den Kunst at lære fra sig, og naar han alligevel bliver siddende, er det til stor Skade for Skolens Elever. Bevarer vi vore Skoler som private, har vi Erfaring for, at det kan blive en god Undervisning. — Naar den ærede Ordfører sagde, at Skolerne søgte at faa det størst mulige Antal Elever, vil jeg derom sige, at det kan man jo ikke have noget imod, det ligger i en Slags Kappesrid, men en saadan kan jo virke meget heldigt indenfor Skolerne, saaledes at de anstrenger hver Nerve for at følge med; jeg ser derfor ikke, der er nogen Fare deri. Paa den Maade kan man jo ogsaa sige om alle vore Folkehøjskoler, at de kappes om hver især at faa det størst mulige Antal Elever.

Ordføreren (Sonne): Jeg vil gerne tillade mig ganske kort at bemærke, at Forholdet er jo dog dette, at Navigations-skolerne er til for Navigatorernes Skyld, og derfor mener jeg det fuldt berettiget at stille i første Række Hensynet til, hvad Søfarten kræver, og ved Afpassningen af dette Forhold ogsaa at vende Blikket mod de Lande, hvis Søfart vor hjemlige Sønrering har at konkurrere med.

Den ærede Mindretalsordfører (Bojsen) sagde, at han ikke havde ment, at de i Lovforslaget foreslaaede Lønninger var for høje. Det glæder mig at høre; man kunde ellers fristes til at antage, at den ærede Ordfører nærrede den Opfattelse, eftersom der i Mindretallets Ændringsforslag Nr. 9 staar, at der ydes et Tilskud af 15,000 Kr. til disse Skoler, fordelt i Forhold til Udgifterne til Lærerlønninger

o. s. v., „dog at Skolebestyrerens egen Løn ikke maa medregnes til mere end 4,000 Kr.“

Sluttelig vil jeg gerne tillade mig at fremholde den Betragtning, at jeg tror, det er mere end tvivlsomt, om den ærede Mindretalsordfører og det ærede Mindretal gavner Privatskolerne ved at foreslaa den Form for Statens Ydelse til disse, som fra Mindretallets Side er foreslaaet. Jeg tror, at Skolerne gavnes mere ved, at man opretholder den Form, der i Lovforslaget er foreslaaet, sideordnet med, at jeg, som jeg straks udtalte, mener, at vor Søfart ubetinget er bedst tjent dermed.

Ministeren for Handel og Søfart (Hassing Jørgensen): Til Trods for, at det ganske sikkert maa indrømmes fra alle Sider, at disse Lovforslag beskæftiger sig med meget vanskelige Omraader, tror jeg, det vil blive erkendt, at denne Sag, dels gennem den forberedende Behandling i den af Ministeriet nedsatte Kommission, dels nu gennem Udvalgets meget grundige og saglige Arbejde, har faaet en saadan Belysning, at det høje Landsting og forhaabentlig ogsaa det andet høje Ting med Sikkerhed tør gaa ud fra, at den foreligger tilstrækkeligt overskuelig. Det har været mig en stor Tilfredsstillelse at erfare, at det ærede Udvalg har kunnet godkende den ledende Tanke, som gaar gennem begge Forslagene, at det offentlige, Staten, har Krav at stille paa dette Omraade, navnlig til Navigatorernes Uddannelse, Krav, som gaar ud over, hvad Samfundet ellers vil være berettiget til at forlange af sine Borgere, fordi Kravene støtter sig paa Hensynet til Menneskers Ve og Vel i stort Omfang.

Som den ærede Ordfører antydede, har der fundet Forhandling Sted mellem Udvalget og mig om de foreliggende Ændringsforslag, og jeg kan med fuld Tilfredshed tiltræde samtlige de Ændringsforslag, som er stillede af Udvalget eller Flertallet til Lovforslaget om Navigationsundervisningen. Blandt de Ændringsforslag, som giver mig Anledning til Omtale, er Nr. 4, i hvilket man ikke blot nedsætter den fornødne Fartstid mellem Styrmands- og Skibsførereksamen fra 9 til 6 Maaneder, men ogsaa foreslaar følgende: „Efter derom af Handelsministeren givne Bestemmelser kan ovennævnte Søfart helt eller delvis erstattes af Fart med søgaaende Skoleskibe e. l. for Styrmand, jfr. § 33, hvor der kan bibringes vedkommende den praktiske Uddannelse, som anses fornøden